

12.01.2022

СКРИНЬКА «ЦІКАВИХ ДУМОК»:

НАВИЧКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Яворська Л.А. - Чим стрімкіше змінюється світ завдяки технологіям, тим більше посилюється увага до теми потрібних навичок, які також зазнають відчутних змін завдяки «зсувам» на ринку праці й у бізнес-процесах, появі нових професій і відмиранню неактуальних.

За версією експертів СЕФ, центр ваги компетентностей команди варто зсувати в бік спроможності розв'язувати проблеми. Навичок відповідного типу в переліку top-10 skills рівно половина.

По два базових елементи в цьогорічному списку мають сфери управління собою і використання технологій.

Це наче меседж про те, що психологічний ресурс особистості й технології мають бути врівноважені.

- Чим стрімкіше змінюється світ завдяки технологіям, тим більше посилюється увага до теми потрібних навичок, які також зазнають відчутних змін завдяки «зсувам» на ринку праці й у бізнес-процесах, появі нових професій і відмиранню неактуальних.
- Світовий економічний форум оприлюднив у жовтні 2020 черговий список навичок, важливих для успіху в майбутньому. Ця міжнародна неурядова організація об'єднує політичних, академічних та економічних суспільних лідерів для вирішення проблем, з якими стикається сучасний світ на різних рівнях.

- І якщо розмови про навички і навчання часто-густо стають модою, то в цьому світі є свій «синдикат високої моди» – Світовий економічний форум (СЕФ) у Давосі.
 - Це не тільки й не стільки подія, скільки мозковий центр, який регулярно випускає «колекції» аналітичних звітів.
- Цього разу на подіумі – звіт «Про майбутнє роботи»

- Але ця інфографіка – лише частина масиву даних і експертних висновків щодо стану справ на ринку праці: динаміка зайнятості в розрізі десятків індустрій, доступ роботодавців до носіїв кваліфікацій – і шансів останніх на працевлаштування.

- За версією експертів СЕФ, центр ваги компетентностей команди варто зсувати в бік спроможності розв'язувати проблеми. Навичок відповідного типу в переліку top-10 skills рівно половина

- Аналітичне мислення та інноваційність (№1), Розв'язання складних проблем (№3), Критичне мислення та аналіз (№4), Креативність, оригінальність та ініціативність (№5), Логічна аргументація, розв'язання проблем та формування ідей (№10).

- По два базових елементи в цьогорічному списку мають сфери управління собою і використання технологій.
- Це наче меседж про те, що психологічний ресурс особистості й технології мають бути врівноважені.

- В управлінні собою під номером 2 – «Активне навчання та стратегії навчання» та під номером 9 – «Витривалість, стресостійкість та гнучкість».

- У команді технологій грають «Використання технологій, моніторинг та контроль» (№7) та «Створення технологій та програмування» (№8)

- І, нарешті, взаємодія з іншими представлена такою якістю як «Лідерство та соціальний вплив» (№6).

- Креативність розширилася такими категоріями як оригінальність, ініціативність та інноваційність, остання з яких опинилася на вершечку списку.
- Адже неможливо отримати результат без вміння виходити за рамки, поєднувати між собою найнесподіваніші речі (що і є ознаками креативності).

- Привертає увагу й те, що в цьогорічному списку немає такої якості як емоційний інтелект (який був №6 у top-10 skills 2020), а також переговорних навичок і сервісної орієнтації, які були в попередніх списках
- Не виключений і варіант, що це сигнал про те, що в кризу бізнес стає суворішим.

- Якщо повернутися до порівняння Світового економічного форуму із Синдикатом високої моди, «скрижалі» із десятками навичками – це своєрідний витвір «від кутюр».
- Аби перевірити, як він просочується в повсякденність, варто взяти для порівняння інші джерела. Наприклад, дані компанії Burning Glasses, яка проаналізувала орієнтовно 56 мільйонів описів вакансій та приблизно 120 мільйонів резюме.

- Вони побачили три блоки навичок: людиноцентричні, цифрові та бізнес-орієнтовані, у кожному з яких виділили певні навички.

- Враховувалися як частотність згадування, так і зарплатня, яку роботодавці готові платити за певну комплектацію скілів

- комунікабельний, уміє співпрацювати, критично і креативно мислить, здатен самостійно аналізувати ситуацію (людиноцентричні навички);
- вміє аналізувати дані, знає бодай одну мову програмування і як розробляти комп'ютерні програми, опанував основи кібербезпеки (цифрові навички);
- спроможний оперувати бізнес-процесами, управляти проектами, знається на цифровому дизайні й комунікації даних (бізнес-орієнтовані навички).

- Людство є відкритою самоорганізованою системою, яка обмінюється енергією та інформацією із середовищем. І нам необхідно вміти взаємодіяти із цієї складністю й розвивати свій потенціал.
- Інші люди складають величезну частину нашого довкілля, і нам треба будувати з ними конструктивні зв'язки.

- Водночас, наша цивілізація будується на використанні технологій, тож необхідно вправно опановувати ті з них, які в певний момент є визначальними для економіки.

- Ми живемо в історичному часопросторі з циклами криз і відроджень, супутніми проблемами.
- Тож нікуди не подітися від того, що ці проблеми ми будемо розв'язувати, а історичний процес скеровувати в певному напрямку, адже в природі немає відповіді на те, якими мають бути наступний рівень і нова мета людства.
- Тож як би не аранжувалися назви й переліки навичок, у будь-якому разі вони будуть крутисся навколо вже згаданих базових елементів

- Що точно можна стверджувати – нам необхідно постійно вдосконалюватися і ставати кращою версією себе. Адже, повторюся, у природі немає відповідей, як підтримувати рівновагу в тій складній системі, яку ми самі ж створили.

- Необхідно порівнювати себе лише із собою вчорашнім. Так, ми нікуди не дінемося від нашої соціальної природи й підсвідомого порівняння себе з іншими, від потреби бути прийнятим і сприйнятим своїм племенем і бажання в чомусь бути першими. Однак, саме власна ціль, наші унікальні досвід і вміння роблять нас справді потрібними й бажаними.

- І, нарешті: текст згаданого звіту дає підказку, що робити на системному рівні: *« Розвиток та посилення людських навичок та здатностей завдяки освіті, навчання та змістовна робота є ключовими рушіями економічного успіху, індивідуального добробуту та згуртованості в суспільстві »*

- Тобто, не просто розвиток, але й посилення, або зміцнення, навичок. І не самих тільки навичок, але і здатностей чи спроможностей. Не лише через освіту й навчання (ці поняття тут не зливаються в одне), але й через meaningful work. Тобто – змістовну, або ж наповнену значенням роботу.

- Лише в такій комбінації це призводить до економічного успіху, індивідуального добробуту й соціальної рівноваги.

Які здібності будуть потрібні для роботи у 2030 році?

- У травні 2021 року у Брюсселі відбувся Європейський бізнес-саміт. Компанії, громадські організації та представники Європарламенту обговорювали Цілі Сталого Розвитку, майбутнє бізнесу та тенденції його розвитку. Одну із сесій присвятили навичкам, які найближчим часом стануть критичними для відбору кандидатів на будь-які посади

- Ринок праці в наш час - живий організм, що постійно змінюється і підлаштовується під потреби швидкоплинного часу
- Якими ж навичками необхідно володіти молодим людям сьогодні, щоб в майбутньому бути конкурентоспроможними і відчувати себе впевнено не тільки в професійній сфері, але і в житті?

- **Лідерство та управлінські навички.** Вміння мотивувати та вести за собою команду, а також ефективно керувати людьми й процесами з кожним роком цінується все більше і є невід'ємною складовою кар'єрного зростання у будь-якій сфері.
- Щоб прокачати свої менеджерські скіли, радимо почитати Іцхака Адізеса та Патріка Ленсіоні – це must read для людини, яка хоче бути скіловим фахівцем у менеджменті.

- **Підприємницькі навички.** Згідно з статистикою, кожен другий житель Європи, хоч раз організовував свій стартап або брав у ньому участь. І багато бізнес-невдач зумовлені саме відсутністю підприємницьких навичок, які варто розвивати якомога раніше – бажано ще у школі.
- **Комунікативні навички.** Вміння правильно підбирати слова, ефективно доносити свою точку зору та коректно вирішувати конфліктні ситуації стає важливим для будь-якої посади, навіть безпосередньо не пов'язаної зі спілкуванням з клієнтами чи партнерами.

- **Гнучкість.** Ця навичка дозволяє бачити альтернативи у рішенні задач та оперативно адаптуватися до змін, нових вимог та незвичних ситуацій.
- **Щоб прокачати свою гнучкість, читайте, як ставитися до змін та сприймати новий досвід.**
- **Знайомство з різними культурами.** Подорожі, навчання або досвід роботи в інших країнах розширюють кругозір та сприяють особистому й професійному розвитку.

- **Емоційний інтелект.** EQ вже сьогодні цінується на рівні з професійними якостями. Не дивно, адже він допомагає краще розуміти себе і людей, керувати своїми і чужими емоціями та впливає на ефективність взаємодії.
- **Щоб прокачати свій емоційний інтелект, спробуйте виконувати ці 7 вправ для підвищення власного EQ.**

- **Волонтерство.** Несподівано було почути про важливість для роботодавців досвід волонтерства – незалежно від посади, на яку подаються кандидати. І це прекрасно.
- **Креативність.** Саме творче мислення допоможе бачити більше, ніж інші, й знаходити цікаве у простих речах. А ще це навичка, завдяки якій вас ніколи не замінить робот.

- Усі перераховані вище навички не є вродженими – їх можна й потрібно розвивати.
- І не обов'язково в освітньому закладі – у будь-якій країні система освіти змінюється повільніше, ніж розвиваються технології і з'являються нові умови та професії.
- Тому основний фактор успіху – це самоосвіта, слід підвищувати свою конкурентоспроможність

Soft-skills - гнучкі уміння і навички, які допоможуть досягти успіху, активно просуватися по кар'єрних сходах в майбутньому, а найважливіше - гарантують конкурентоспроможність.

- Організація економічного співробітництва та розвитку і Асоціація бізнес-освіти США назвали їх важливим і одним з вирішальних чинників працевлаштування в двадцять першому столітті

- **Комунікативні навички.** Йдеться про усні та письмові здібності, схильності до співпереживання, ведення переговорів. Уміння вирішувати конфлікти, взаємодія з людьми, аналіз стану людини, складання психологічного портрету і визначення потреб.
- **Емоційний інтелект.** Навички управління і контролю над емоціями, в тому числі опонента. Для цього можна пройти онлайн-курси з психології або ознайомитися з основами мімічних і жестових проявів внутрішніх емоцій.

- **Поінформованість.** Серфінг по просторах інтернету стане невід'ємною частиною життя кожного професіонала, так як необхідно буде знати, що відбувається в усьому світі, орієнтуватися в житті навколо і встигати за швидкоплинними змінами у вашій робочій сфері та прилеглих до неї сфер.
- **Гнучкість, адаптивність.** Оволодіти «навичками Цезаря» - навчитися думати або виконувати кілька завдань одночасно, швидко переключатися. Виявляється необхідність такого навичку вже сьогодні - поява робочих зон без комп'ютерних столів, під відкритим небом або в неформальній обстановці готують до того, що, можливо, вже зовсім скоро звичні офіси і зовсім зникнуть.

ЩО ЗМІНІТЬСЯ

- **Дипломатичність, поважність.** Ніхто не забороняє сумніватися в аксіомах і постулатах, шукати альтернативні шляхи вирішення проблем, проте робити це необхідно м'якше, не забуваючи про повагу до людини, що стоїть поруч.
- **Прийняття рішень і формування думки.** Уміння відстояти свою точку зору, сформулювати думку і взяти відповідальність за запропонований хід робіт. Не варто намагатися спрощувати складні речі, в майбутньому буде цінуватися вміння підносити питання так, як воно виглядає в оригіналі, а не «у вас було дві цукерки, одну ви віддали ...»

- **Мови.** Якщо раніше знання англійської мови було перевагою кандидата на роботу, то з часом стане показником «за замовчуванням». Тобто, англійська, по суті, перестане вважатися іноземною мовою, професії перекладачів з часом і зовсім можуть зникнути.
- Єдиною сферою, де як і раніше необхідні будуть люди з освітою філолога - навчальні заклади.

- **ІТ-сфера.** У наш час людина, яку прийнято називати «айтішник» - верховний маг, який може вирішити всі комп'ютерні проблеми парою дотиків до нього. Надалі такі «магії» доведеться навчитися всім, адже вміння самостійно полагодити комп'ютер, розібратися зі складними схемами і таблицями, створити відео-ролик або відредагувати фотографію стануть також обов'язковими і окремим навиком вважатися не будуть.

- **Співбесіди.** Вже сьогодні при прийомі на роботу в першу чергу цікавляться не дипломом і здобутою освітою, а проявами людини при нестандартних ситуаціях.
- Американський фінансовий холдинг JPMorgan Chase проводить співбесіди за допомогою комп'ютерних ігор, результати яких аналізує штучний інтелект. За їх допомогою перевіряється швидкість реакції, альтруїзм, уважність, пам'ять (і можливий час «занурення» в смартфон протягом робочого дня). Для прийняття рішення ігровий профіль «новобранця» порівнюють з результатами топових працівників.

- **Самопрезентація.** Якщо раніше звичайного резюме було досить для початку розгляду кандидатури, то в подальшому роботодавці захочуть бачити людей, які зможуть особисто грамотно і цікаво розповісти про себе, підкресливши перемоги і виділив ключові моменти, пов'язані безпосередньо з пропонованою вакансією. Мова йде не тільки про прийом на роботу, а й про встановлення особистих зв'язків - необхідно вміти зацікавити людину в спілкуванні та співпраці з вами, переконати, що незамінних немає, а ви - виняток, який підтверджує правило

- **Нетворкінг (корисні зв'язки).** З кожним роком бажання мати міцні дружні стосунки в колективі посилюється, адже це мотивує працівників до швидкого і якісного виконання завдань «як для себе», значно знижує рівень напруги і стресу в колективі. У компаніях все частіше встановлюються контакти першого порядку (коли всі знайомі особисто з колегами, як з безпосереднім, так і з вищим начальством), довірчі відносини, яскравіше проявляється орієнтація на довгострокове співробітництво

- Головною секретною умовою успіху в майбутньому є постійне самовдосконалення та отримання нових знань

